

Ontgroeven

Yellow Cats

14 juni 2022

Kris Brees en Dorien van der Heijden

Verbeteren versus vernieuwen

De plantage en het regenwoud

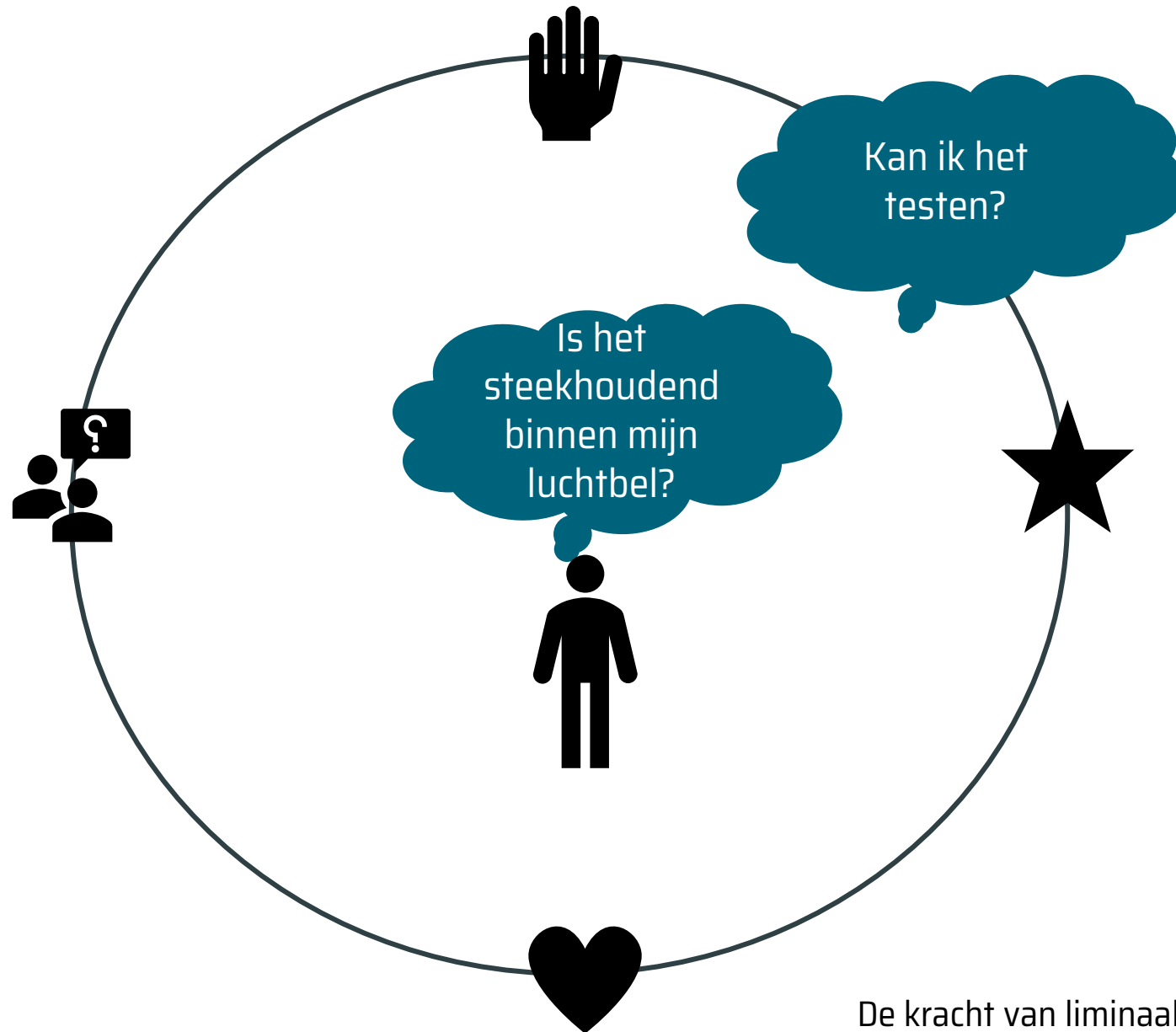
Verbeteren	Vernieuwen
<p>Plantation <i>Controlled, predictable, planned</i></p>	<p>Rainforest <i>Organic, serendipitous, interconnected</i></p>
 <p>Optimaliseren voor efficiency</p>	 <p>Optimaliseren voor Vernieuwing</p>

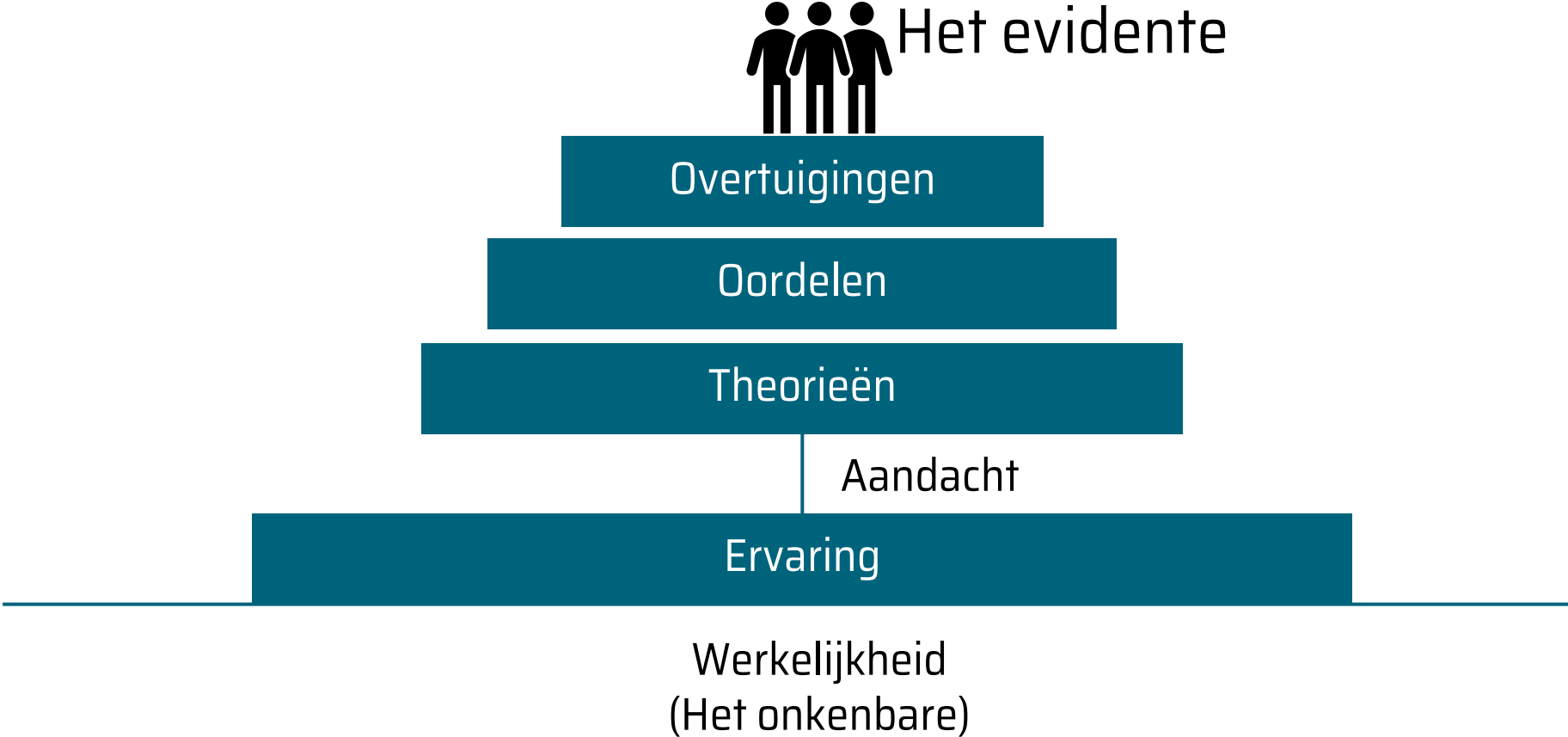
Twee manieren waarop mensen nieuwe ideeën evalueren

Twee manieren waarop mensen nieuwe ideeën evalueren

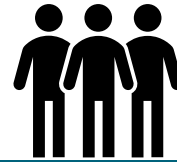
De piramide van overtuiging

Overtuigingen creëren een gedeelde wereld

Overtuigingen creëren blinde vlekken

Overtuigingen verdedigen zichzelf

Het evidente

Overtuigingen

Oordelen

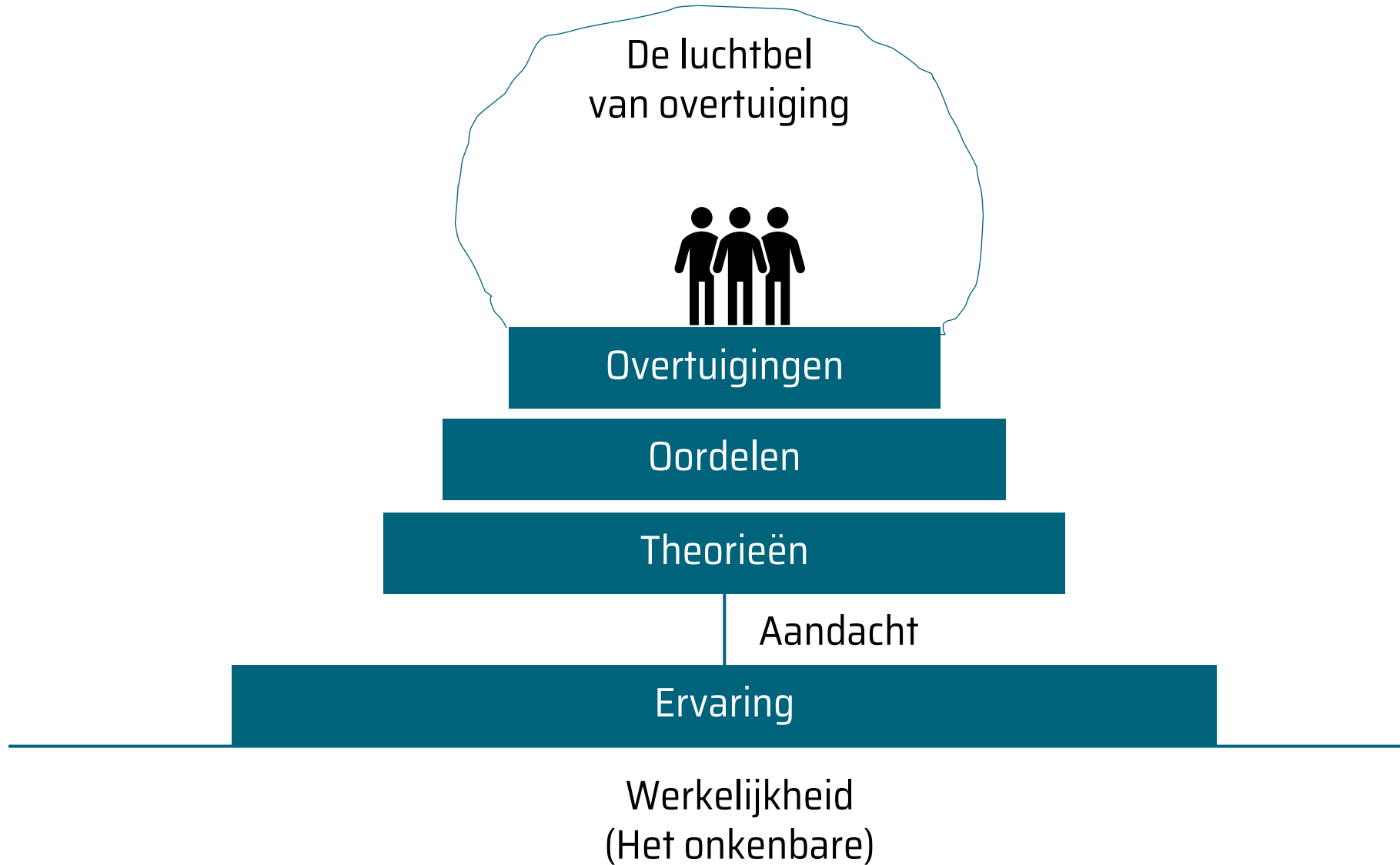
Theorieën

Aandacht

Ervaring

Werkelijkheid
(Het onkenbare)

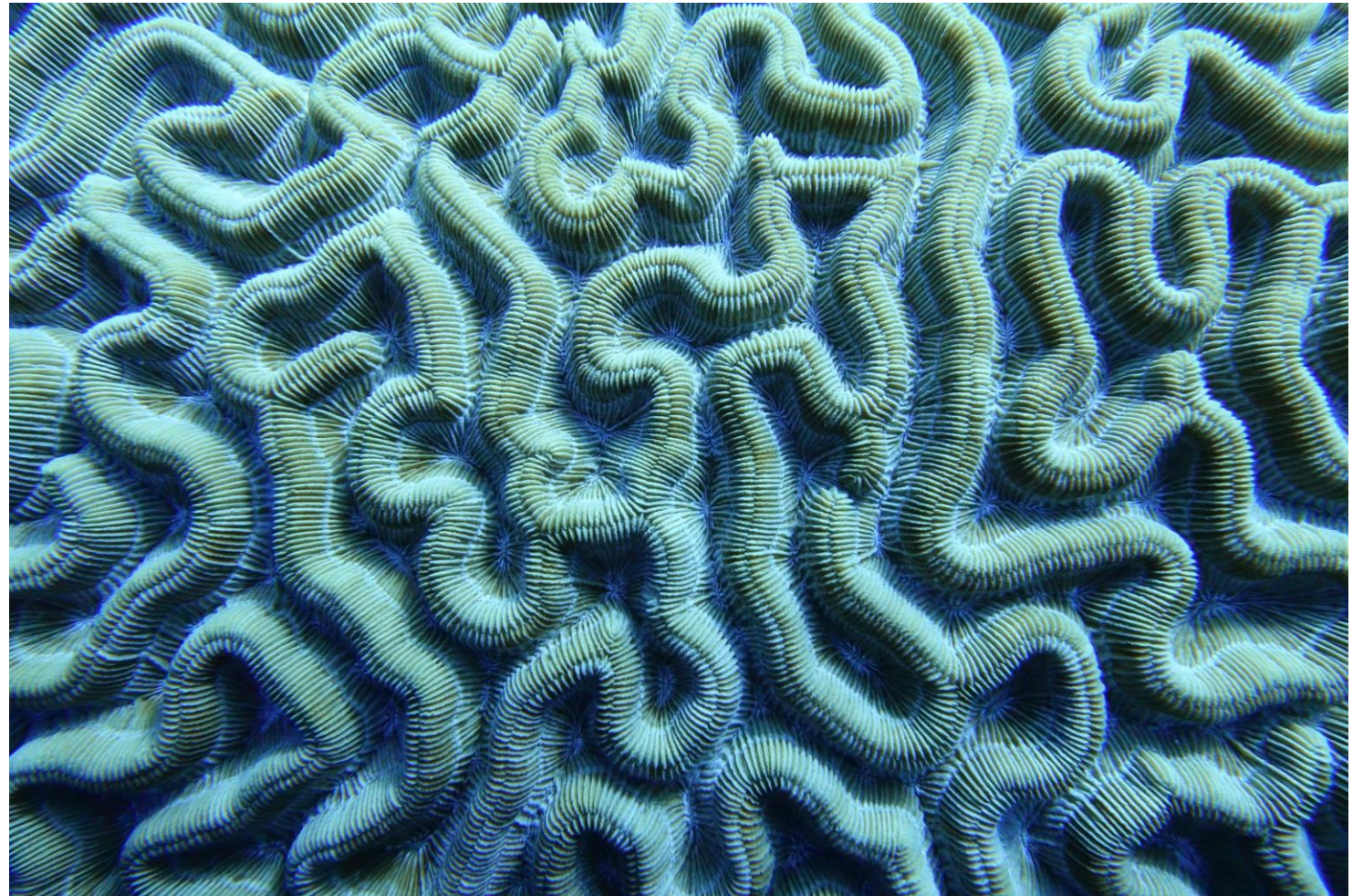

Wat zijn groeven?

- ▷ Ingesleten patronen
- ▷ Ontstaan omdat ze nuttig waren
- ▷ Maar nu in de weg zitten.

Een groef =
Een repetitieve, niet-
functionele manier van
denken en handelen.
Kees Tillema

**‘GROEVEN HALEN DE LEVENDIGHEID,
DE VITALITEIT UIT MENSEN EN ORGANISATIES.**

**IEDEREEN VOELT HET METEEN AAN Z’N WATER,
ALS WE WEER BEZIG ZIJN MET
EEN RITUELE DANS’**

KEES TILLEMA - ONTGROEVEN

**‘Wat zijn groeven die jij in
jouw organisatie of in jezelf herkent’**

ACT DIFFERENTLY: 'ONTGROEVEN'

BINNEN/BUITEN-
SLUITEN GROEF

EFFICIENCYGROEF

VRIJHEIDSGROEF

MAAKBAARHEIDS-
GROEF

CONTROLGROEF

PRAATGROEF

CONSENSUSGROEF

GEDEELDE VERANT-
WOORDELIJKHEID-
GROEF

RATIONALISERINGS-
GROEF

ACT DIFFERENTLY: 'ONTGROEVEN'

Opties & redundantie - 08

Voorzie altijd extra mogelijkheden die meer opleveren dan ze kosten. Creëer overcapaciteit. Verken onverwachte paden en partijen.

Vuistregels - 07

Expliciet gemaakte collectieve wijsheid: eenvoudig, plezierig, niet perfect. Behoed voor catastrofe.

Milde stress - 06

Stimuleert creativiteit en beweeglijkheid van de organisatie. Voorkomt dat alleen nog processen worden uitgevoerd. Introduceer milde chaos.

Elimineren - 05

Kijk naar wat weggelaten kan worden ipv toegevoegd: sturing, organisatie, processen, ideeën, informatie, ...

01 - Skin in the game

Persoonlijk gevolgen van je beslissingen dragen: geld, tijd, emotie. Ook als het fout gaat. Risico's en onzekerheden niet afwentelen.

02 - Lokaal besluit

Kleinere solidaire eenheden met meer bevoegdheid tot lokaal besluiten. Experience based werken ipv evidence based.

03 - Kleine fouten

Imperfectie verwelkomen als bron van innovatie; fouten omarmen & als logisch beschouwen. Onverwachte uitkomst = bron van informatie.

04 - Intelligent knutselen

Zonder doel/planning; probeer nieuwe combinaties van aanwezige ingrediënten (mensen, kennis, netwerken, materialen, locaties, ...)

ACT DIFFERENTLY: 'ONTGROEVEN'

**Wat kun jij doen om te
ontgroeven?**

Groeven hebben de kenmerken van fractale patronen

- ▷ Patronen zijn repeterend
- ▷ Manifesteren zich op meerdere lagen - hiërarchische niveaus
- ▷ Herken je in kleine incidenten
- ▷ Het patroon ligt als DNA (gedeelde luchtbel van overtuigingen) onder een individu, groep, organisatie

Als je ergens het patroon doorbreekt- heeft dat invloed op andere plekken!

Danielle Braun - Patronen

Enkele handvatten om jouw persoonlijke plan te maken

- ▷ Ga ervan uit dat je niet objectief bent
- ▷ Stop, kijk en luister – oordeel niet meteen.
- ▷ Overweeg de mogelijkheid dat schijnbaar andere of tegenstrijdige opvattingen toch gegrond zouden kunnen zijn
- ▷ Doorbreek routines om nieuwe mogelijkheden te creëren.
- ▷ Maak het duidelijk met verhalen: de beste manier om nieuwe of andere overtuigingen te promoten is niet via de feiten maar met een verhaal

Veranderen = nieuwe gewoontes ontwikkelen

- ▷ In 1 stap van A naar B werkt niet
- ▷ Veranderen is hard werken
- ▷ Veel kleine stapjes zetten
- ▷ En vooral volhouden

Implementeren van jouw verandering

Koppelen van jouw nieuwe gedrag aan vaste aanwijzingen of gewoontes

Als situatie x zich voordoet reageer ik door y te doen

Bijv. als ik een kritische vraag krijg waarop ik niet meteen goed antwoord weet, dan zeg ik: ik weet hierop niet meteen een antwoord, hoe zie jij dat?

Koppel je voorgenomen gedrag aan een andere gewoonte van jezelf

Nadat ik x heb gedaan doe ik y

Nadat ik aan het einde van mijn dag mijn tas heb gepakt, voer ik met een collega een kort gesprek over wat we die dag geleerd hebben?

Ontwerp kleine gewoontes

(het gedrag dat je wilt vertonen moet zo eenvoudig zijn dat je het ook doet als je er niet zo'n zin in hebt - maak hulpmiddelen (bijv. checklistje))

Beloon je inzet direct

(Het gaat niet om het succes maar om je inzet - denk aan afvinken, kop koffie, lievelingsnummer luisteren)

Uit die groef! – jouw actieplan

1 Uit welke groef wil je breken?

2 Voorbeelden van deze groef bij jezelf?

3 Wat ga jij doen om uit te breken?
Welk nieuw gedrag ga je je eigen maken?

4 Hoe ga je het nieuwe gedrag automatiseren?
Triggers – hulpmiddelen - beloning